

Een ontmoeting met

Samuel Petrus van Langeraad, geboren 13 juni 1968 te Zierikzee. Nu woonachtig te Kerkwerve. Peter van Langeraad, één van de jonge boeren die rigoureus een andere wending aan zijn leven gaf door te breken met de akkerbouwtraditie.

“Ik ben een onderzoeker”, verklaart hij de ommekeer in zijn bestaan als landbouwer. De malaise in de landbouw dwong hem min of meer een andere weg in te slaan. “Iedereen heeft het over tegenslagen op het ogenblik, maar als ik nu achterom kijk weet ik niet eens zeker of ik die uiteindelijk als tegenslagen ervaren heb. Eigenlijk vind ik het wel een uitdaging om allerlei nieuwe dingen te ondernemen.”

Peter is de jongste zoon uit een landbouwersgezin, hij heeft een oudere broer en een oudere zus. Op school kon hij zijn draai niet vinden. Hij voelde zich geroepen om zijn vader op het toen nog 56 ha grote akkerbouwbedrijf op te volgen. De knellende vraag was echter: is er nog bestaanszekerheid op te bouwen in de landbouw? De sombere toekomstvoorspellingen maakten Peter onzeker in zijn keuze. Hij haakte af op de Middelbare Agrarische School en ging zijn geluk beproeven in de horeca. Daarna ging hij op een camping werken.

Zijn vader moest intussen een deel van de landbouwgronden verkopen, het akkerbouwbedrijf werd ingekrompen tot 28 ha.

Peter: “Dat was een ontzettend pijnlijke ervaring. Je voelt je bijna lijfelijk aan die grond verbonden. Als je dan ziet dat iemand anders de grond bewerkt, dan blijft dat toch altijd nog oud zeer.” Zijn vader kreeg problemen met zijn gezondheid, Ad Kesteloo uit Kerkwerve kwam bij hem in dienst om hem drie dagen per week te helpen op het bedrijf.

In 1987 besloot Peter naar het ouderlijk bedrijf terug te keren, met de gedachte de akkerbouw-

Peter van Langeraad

traditie, zoals die in de familie gold, voort te zetten.

“We wilden graag dat Ad bij ons zou blijven, daarom moesten we proberen inkomen voor ons drieën te verwerven. We zochten bijverdienste in het kunstmatig telen van zeekraal. We hebben grondmonsters genomen en de ideale voedingsbodem nagebootst. Je denkt dan dat het niet kan mislukken, maar dat spul was echt niet te eten. Het miste de getijden waarschijnlijk,” aldus Peter. “Ik vond het wel prachtig om ermee te experimenteren, dag en nacht waren we ermee bezig. We hebben oude wasmachines en centrifuges gesloopt en daaruit pompjes gebruikt om op ingenieuze wijze waterinstallaties te construeren.”

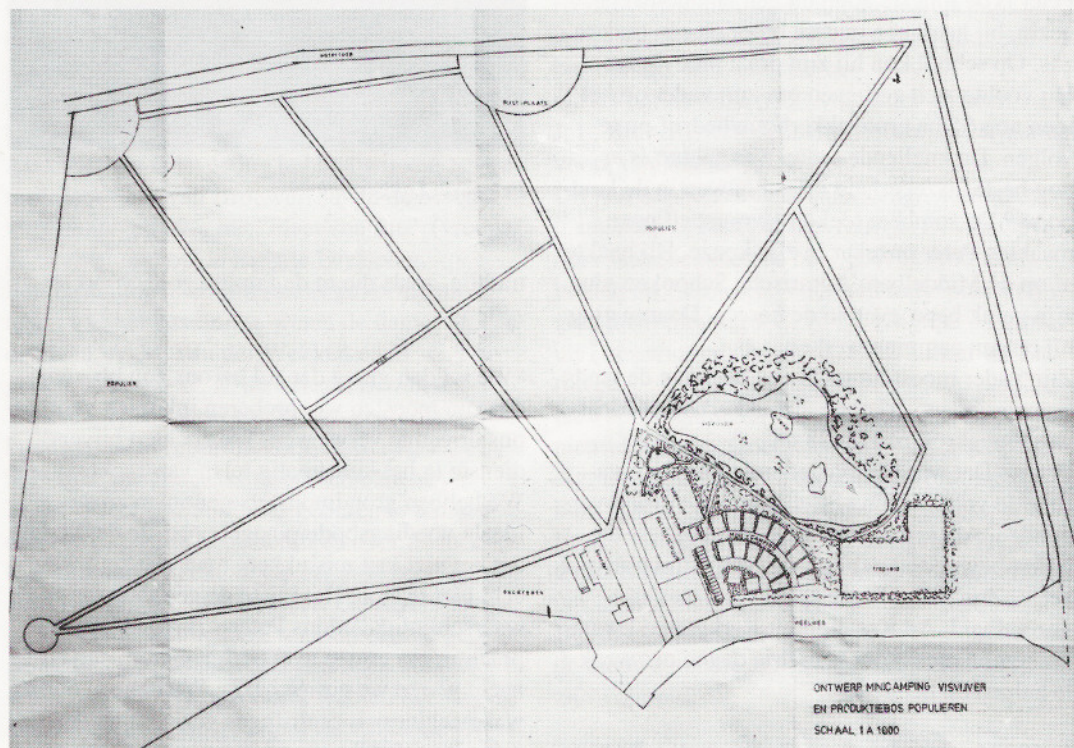
Iemand bracht hen op het idee om een palingkwekerij te beginnen. Gedrieën gingen ze naar de Middelbare Agrarische School in Helmond om daar de kneepjes van het vak onder de knie te krijgen. Op die school bracht weer iemand anders hen op het idee om slakken, of escargots zoals ze naar goed gebruik in de Franse keuken worden genoemd, te gaan kweken. Ondanks veel tegenslagen lukte het op een gegeven moment en er was een afzetmarkt.

Pa en ma gingen in de escargots, Ad en Peter in de palingkwekerij en met z'n allen in de landbouw en er werd een mini-camping opgezet.

Het kwam Peter ter ore, dat er vanuit het ministerie van landbouw, natuurbeheer en visserij een regeling kwam ter stimulering van bosuitbreiding op landbouwgronden. De regeling betrof twee doelen. Het bevordert het uit productie nemen van landbouwgrond en daarbij wordt de vrijgekomen grond bebost. De subsidie ervoor omvat een éénmalige bijdrage in de bebossingskosten en een jaarlijkse bijdrage ter com-

pensatie van inkomensverlies. Peter: "Ik zag het meteen ook als een prachtige aanvulling op onze minicamping. Lekker relaxed toch, kamperen bij zo'n bos. Het enige nadeel is, dat er alleen maar populieren geplant mogen worden, omdat het een productiebos is, maar wel allerlei verschillende soorten. Toen iemand tegen me zei, dat hij ook nog een visvijvertje zocht, werd er meteen weer een nieuw plan geboren: Een vijver, waar de toeristen, tegen vergoeding en op het gemakje hun eigen visje kunnen vangen en 's avonds lekker bakken op de barbecue."

In de vergadering van 22 september 1994 vroeg en kreeg Peter van de gemeenteraad van Middenschouwen toestemming voor de aanleg van het bos en de visvijver. Het productiebos vormde al geen probleem, omdat de grond daarvan zijn agrarische bestemming zou behouden. In de Provinciale Bosnota Zeeland en in de Nota ruimtelijk beleid landelijke gebieden wordt bos, gericht op de houtteelt, in principe overal mogelijk geacht. Voor de aanleg van de

Ontwerp minicamping visvijver en productiebos populieren.

visvijver was echter wel toestemming nodig, omdat 'er een onomkeerbare wijziging zou plaats vinden van het stuk landbouwgrond'. De aanleg is dan alleen mogelijk na het verlenen van vrijstelling van het bestemmingsplan Buitengebied, als bedoeld in artikel 19 van de wet op de Ruimtelijke Ordening. De vrijstelling werd verleend.

Binnenkort begint Peter met de aanplant van 26 ha snelgroeiend loofbos, te weten populieren in 8 verschillende soorten en 400 bomen per hectare. Tien procent van het bos mag voor andere doeleinden gebruikt worden. Daardoor heeft de ondernemer een grotere vrijheid om aan het bos vorm te geven. De oppervlakte kan bijvoorbeeld benut worden voor het aanleggen van open plekken ten behoeve van natuurontwikkeling. Of voor het aanleggen van een plantvrije strook om nadelige schaduwwerking te voorkomen. "Op de westkant plant ik windvangers en de rest is om te variëren, ook met het oog op het landschappelijk schoon. Na ongeveer 15 jaar moet ik de opbrengst inleveren bij de houtbank. Het moet er dan in delen uitgehaald worden. Binnenkort worden er nieuwe plannen ontwikkeld voor Zeeuwse Boerenboscampings ik hoop dat ik daar ook toestemming voor kan krijgen, nu heb ik alleen toestemming voor een mini-camping."

"De visvijver of het vismeer wordt 1 hectare groot en gemiddeld 4 meter diep. Er moet eerst 40.000 kuub grond worden verzet voor het uitdiepen. In het midden wordt de vijver 8 meter diep. De eerste laag, ongeveer één meter, bestaat uit klei. Daaronder zit een zandlaag. We verwachten dat het grondwater zout zal zijn en daarna door het hemelwater brak zal worden. Na verloop van tijd gaan we er forel en paling in uitzetten en dan maar hopen dat er vissers op af komen."

Peter: "Ik heb nu beslissingen genomen, waarvan ik alleen maar kan hopen dat ze goed aflopen. De concurrentie is hard en de milieueisen zijn streng. Ik heb nu produkten die moeilijk door anderen te imiteren zijn, omdat die pas door veel experimenteren tot stand zijn gekomen. Door tegenslagen ben ik gevormd. Als akkerbouwer had ik het misschien veel gemakkelijker kunnen hebben, maar ik vind dit allemaal veel spannender, het past beter bij mij."

Kon hij eerst zijn koers niet bepalen, nu is Peter van Langeraad op Schouwen een koploper in modern agrarisch ondernemerschap. "Ik kan bijna niet wachten tot het bos er staat", besluit hij stralend.

Kerkwerve, 27 december 1994
B.R.-de R.